

Kullancs II.

Művészeti Alkotások - Síkbeli Művészet

Erdei Zselyke

Szombathelyi Művészeti Szakgimnázium és Technikum,

Festő Szak, 12. évfolyam

**Témavezető: Szántó István DLA, ELTE SEK Vizuális Művészeti Tanszék,
adjunktus**

A pályamunkám egy traumámat dolgozza fel, egyúttal betekintést nyújt a kórházi mindennapok nyomasztó valóságába. A betegségem és a kórházi kezelése alatt felgyűlt érzéseimről senkivel nem tudtam beszélni, a festészetet választottam ennek a megrázó élménynek a feldolgozására, művészetterápiaként kezdtem festeni a sorozatot.

A kórházban egy fehér ágyon félmeztelenül kikötözve keltem, nem tudtam miért és hol vagyok. Az azelőtti napból csak a reggelre emlékeztem, minden mást édesanyám mesélt el. Fájdalmasan sírtam és a bal oldalamba fekvé magzatpózban akartam lenni, azért kötözték ki, mert így nem tudtak megvizsgálni.

Amíg a kórházban feküdtem csak ennyit tudtam, nem mondták el miért viselkedtem akaratomon kívül, milyen betegségem van, fertőző-e, örökölt, vagy vírus, anyukámnak is csak annyit mondtak, hogy semmit nem tudnak biztosra, „a tesztek nem mutatnak elváltozást”. Amikor véget ért a kezelése elmondták, hogy agyhártyagyulladásom volt és azért viselkedtem úgy, mint egy kisbaba, mert aznap az agyhullámaim olyanok voltak, mintha újra fél éves lennék.

A kezelése során branülön, egy, a kezembe szúrt türe erősített csövön keresztül kaptam infúziót. Emiatt a kezeim folyton fájtak és nem hajlíthattam be a könyököm, így nem sok mindent tudtam csinálni, mint feküdni és hallgatni a gépek csipogását és azon gondolkozni miért vagyok itt.

Ezt a kilátástalan, kiszolgáltatott helyzetet és magamba-fordulást festettem meg a sorozatom első képeként, amivel a Dél-Balatoni Iskolai Művészeti Pályázaton első helyezést értem el.

A keveset mondó „Kullancs” cím mögött a téma egy lényeges pontja rejlik. A kullancsot, betegségem okozóját, magammal hasonlítom, ezzel arra mutatok rá, hogy a saját tapasztalataim szerint a kórházi orvosok és nővérek az ott ápoltakra úgy tekintenek, mint beteg testekre, a betegek felé irányuló viselkedésük lelki befolyásával nem törődnek.

A pályázatra beadott munkám egy megtörtént esemény alapján festettem meg, ami egy kellemetlen és lealacsonyító élmény volt. A kórházban nem szokatlan, hogy az orvosoknak széketmintára legyen szükségük, az én esetemben ezt kúppal próbálták segíteni. A kórházban sosem hagytak egyedül, ez alkalommal is elkísért egy nővér a fürdőszobába. Kellemetlenül éreztem magam a jelenlétében, nagyon közel állt hozzám, amikor meg akartam kérni, hogy több teret adjon nekem, sürgetett, lehúzta a ruhám, bal kezével guggolásba készítetett, jobb kezével a csuklóm fogta.

A történetek után jöttem rá, hogy mennyire különbözni fog az életem az addigától, hogy elértem egy mélypontot, undorítónak és betegesnek éreztem magam. A kórházi tapasztalatom előtti énem és az akkori önmagam között intenzív kontraszthatás van, amire a kórházban hordott kék pólóim is emlékeztettek az ottlétem alatt. Azokat a pólókat hordtam akkor, amikor pár éve még tornáztam.

Ennek a világos ultramarinból, titán-fehérből és kevés krapplakkból kevert kék színnek tehát fontos szerepe van a festményen, egy hasonló hideg, kék campitúrával adtam meg a kép alaphangulatát.

Színvilágban nagy hatással voltak rám Toulouse-Lautrec pasztell és olaj képei, különösen a *Rousse* című képe 1889-ből. A festményei felületeinek áttetszősége, „befejezetlensége” is nagy benyomást tett a festészetemben, példaképp A *haját felkötő nő* c. festményének vázlatossága és a ruha-anyag hiányos megfestése. Mindig is nagyon érdekelt a hordozó és a festmény kapcsolata, szeretem láttatni a hordozót a kész festményen, Lautrec képéhez hasonlóan a póló felületén hagytam átlátszani a táblát amire dolgoztam. A festményemen a háttér és a másik szereplő vázlatos, kezdetleges megfogalmazásával a megalázó pózra, a guggoló figurára akartam terelni a figyelmet. Nem akartam a nővérnek arcot, személyiséget adni, nem ő volt az egyetlen, aki hasonlóan bánt velem, sok kórházi dolgozót jelöl a figura.

A színeknek fontos szerepet tulajdonítok a festésetemben. Napfénynél, csak fehérrel, néha Van Dyck barnával, a hideg és meleg alapszíneket használva dolgozom. A test színeinek megfogalmazásához gyakran használok ultramarinból és kadmium sárgából kevert zöldeket, krapplakkal kevert lilákat. Töreksem a színtudatos festés módra, színeimet a festés folyamata előtt előre kikeverem és végig gondolom.

A kompozíció szinte adta magát, ha valaki, akkor és ott kinyitotta volna a kórházi fürdőszoba ajtaját épp ezt látta volna. Szerettem volna, hogy a néző úgy érezze, belelát és jelen van ebben az intim pillanatban. Jenny Saville egy 1991-ben készült önarcképét nagyon szeretem, ahol úgy tűnik mintha épp rányitottuk volna a mosdó ajtaját. Sok olyan festménye van, ahol az én helyzetemhez hasonlóan, ilyen személyes és kiszolgáltatott helyzetben ábrázolja önmagát. Mikor a festményem témájában, a fizikai betegség, kórházi ellátás, és ezek lelki hatásainak témakörében kerestem alkotókat, legtöbbször inkább az örület megfogalmazásaival, Van Gogh-al, Goya-val találkoztam. Jenny Saville művészetében találtam meg azt a védtelenséget, intimitást, amit én is ábrázolni akartam.

A pályamunkám nem a sorozat utolsó darabja, más kórházi emlékeimet, eseményeket, érzéseket is tervezek megfesteni. A kórház még mindig az életem részét képezi, a kezelésem végeztével is havonta járok vissza vizsgálatokra, ahol újból és újból hasonló szituációkat kell újraélnem, találkoznom kell a nővérekkel.

Magánéletbeli események is felidéznek ezeket az emlékeimet. Miután kikerültem a kórházból nehezemre esett a kollégiumi szobában mások előtt levetközni, ekkor mindig újraélem az akkori eseményeket.

Az Intézményi TDK Konferencia reggelén ugyan azokat a tüneteket tapasztaltam, mint a betegségem első napján, szédültem és hányingerem volt. Félelemmel töltött el annak a gondolata, hogy ismét újra kell élnem azt, amin 2021 októberében átestem. A konferencia előtti tüneteimnek feltehetőleg pszichés oka volt, amit az váltott ki, hogy beszélnem kellett a traumámról. Ezelőtt csak kisebb részleteket osztottam meg a barátaimmal, a családommal a mai napig nem merek beszélni a történeteikről.

Az alkotófolyamat közben, a pózok befotózásakor, a jelenetek újraalkotásakor, azok megfestésével és az, hogy beszélek róla, mind segítenek feldolgozni ezt a nehéz élethelyzetet, és remélem hozzájárul, hogy többen felfigyeljenek a kórházi ellátás helyzetére.